

ГИЙОМ АПОЛИНЕР ИЗЧЕЗВАНЕТО НА ОНОРЕ СЮБРАК

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

Въпреки щателните си разследвания, полицията не съумя да разреши загадката около изчезването на Оноре Сюбрак.

Той бе мой приятел и тъй като знаех истината за неговия случай, счетох за свой дълг да уведомя полицията за станалото. След като изслуша показанията ми, следователят възприе спрямо мен такъв ужасено почтителен тон, та без мъка разбрах, че ме мисли за луд. Споделих с него това свое впечатление. Той стана още по-вежлив, сетне се изправи и ме побутна към вратата, пред която видях секретаря му със свити юмруци, готов да се нахвърли върху мен, ако започна да буйствам.

Не упорствах. Случаят с Оноре Сюбрак действително е толкова странен, че истината изглежда невероятна. От писаното по вестниците се разбра, че Сюбрак минавал за особняк. Лете и зиме ходеше само по наметало и пантофи. Бе твърде богат и тъй като облеклото му ме изненадваше, един ден го запитах каква е причината.

— Да се събличам по-бързо, ако се наложи — отвърна ми той. — Впрочем бързо се свиква да ходиш леко облечен. Спокойно може да минеш без бельо, чорапи и шапка. Живея така от двадесет и пет годишна възраст и никога не съм боледувал.

Наместо да ми изяснят нещо, тези думи изостриха любопитството ми.

„Защо ли — казах си аз — на Оноре Сюбрак му трябва да се съблича толкова бързо?“

И се губех в безброй догадки...

Една нощ се прибирах у дома около един — един и четвърт, когато чух името си, изречено с тих глас. Стори ми се, че звукът иде от стената, покрай която се движех. Спрях, неприятно изненадан.

— Няма ли вече никой на улицата? — обади се отново гласът. — Аз съм, Оноре Сюбрак.

— Но къде сте? — извиках аз, озъртайки се на всички страни, без да мога да определя къде се крие моят приятел.

Открих само прословутото наметало, проснато на земята до не по-малко прословутите пантофи.

„Ето случай — помислих си аз, — при който необходимостта е наложила на Оноре Сюбрак да се съблече за миг. Най-сетне ще ми се

разкрие една удивителна загадка.“

А на глас казах:

— Улицата е пуста, драги приятелю — можете да се покажете.

Внезапно Оноре Сюбрак някак се откъсна от стената, до която не бях го забелязал. Беше чисто гол и първо грабна дрехата, загърна се и се закопча възможно най-бързо. След това се obu и решително заговори, като ме съпровождаше към дома ми.

— Останахте изненадан, нали? — каза той. — Сега обаче разбирате защо се обличам толкова странно. И все пак не разбрахте как успях напълно да убягна от погледа ви. Много просто. Това трябва да се разглежда само като обикновена проява на мимикрия... Природата е добра майка. На онези свои рожби, които са заплашвани от опасности, ала са твърде слаби, за да се бранят от тях, тя е отредила дарбата да се сливат със заобикалящата среда. Това ви е известно. Знаете, че пеперудите приличат на цветя, че някои насекоми наподобяват листа, че хамелеонът може да приема окраската, която най-добре го прикрива, че полярният заек, плашлив като своя събрат от нашите гори и поля, е станал бял като мразовитите земи, из които търчи почти невидим.

Ето как с помощта на природната си изобретателност, чрез която променят външния си вид, слабите животни се изплъзват от своите неприятели.

А аз, неспирно преследван от един враг, аз, който съм страхлив и се чувствам неспособен да се защитавам при схватка, приличам на тези животни и при нужда по желание се сливам с околната среда.

За пръв път упражних тази своя инстинктивна способност преди доста години вече. Бях двадесет и пет годишен и жените, общо взето, ме намираха приятен и добре сложен. Една от тях — омъжена — толкова подчертано ми засвидетелства добрите си чувства, че не съумях да устоя. Съдбоносна връзка! Една нощ бях при любовницата си. Мъжът ѝ уж бе заминал за няколко дни. Бяхме голи като древни божества, когато вратата изведнъж се отвори и съпругът се появи с револвер в ръка. Ужасът ми бе неописуем и понеже бях страхливец, какъвто и останах, ме обзе едно-единствено желание — да изчезна. Облягайки се на стената, ми се прииска да се слея с нея. За мое изумление това и стана. Приех цвета на тапетите, тялото ми самоволно и неочаквано се сплеска и разстла, стори ми се, че се сливам със

стената и че никой вече не може да ме съзре. Така си и беше. Съпругът ме търсеше, за да ме убие. Беше ме видял, а невъзможно бе да съм избягал. Той сякаш подлудя и изливайки яростта си върху жената, жестоко я уби с шест изстрела в главата. После излезе с отчаяни ридания. След като си отиде, тялото ми инстинктивно си възвърна присъщата форма и естествения цвят. Облякох се и успях да си тръгна, преди някой да дойде... Оттогава съм запазил тази благотворна способност, близка до мимикрията. Тъй като не ме беше убил, съпругът посвети съществуването си на тази цел. Той отдавна ме преследва из целия свят и мислех, че съм му избягал, като дойдох да живея в Париж. Зърнах обаче този човек няколко мига, преди вие да минете. От ужас зъбите ми затракаха. Успях само да се съблека и да се слея със стената. Той мина покрай мен и с любопитство погледна наметалото и пантофите, захвърлени на тротоара. Виждате колко съм прав да нося толкова малко дрехи. Миметическата ми способност не би могла да се проявява, ако бях облечен като всички. Не бих могъл да се събличам достатъчно бързо, за да се изплъзвам от палача си, а преди всичко е важно да съм гол, така че дрехите ми, прилепнали до стената, да не правят безполезно защитното ми изчезване.

Поздравих Оноре Сюбрак за способността, в която се бях уверил и за която му завиждах...

През следващите дни не мислех за нищо друго и се улавях, че с повод и без повод напрягам волята си, за да променя формата и цвета си. Опитвах да се превърна в автобус, в Айфелова кула, в академик, в човек, ощастливен с голямата печалба на лотария. Усилията ми останаха напразни. Не успяхах. Волята ми не бе достатъчно силна, а освен това ми липсваха смъртният ужас и страшната опасност, пробудили инстинктите на Оноре Сюбрак...

Не бях го виждал от известно време, когато един ден дойде, подлуден от страх.

— Този човек, врагът ми — каза той, — ме дебне навред. Три пъти успях да му избягам, прилагайки способността си, но се боя, боя се, приятелю.

Видях, че е отслабнал, но се въздържах да му го кажа.

— Остава ви само едно — заявих аз. — Заминете, за да се изплъзнете от този толкова безмилостен неприятел! Скрийте се в някое селце. Поверете ми грижата за сделките си и тръгвайте към най-близката гара.

Той ми стисна ръка с думите:

— Умолявам ви, изпратете ме — боя се!

По улицата вървахме мълчаливо. Оноре Сьобрак непрестанно обръщаше глава назад с тревожен вид. Изведнъж извика и побягна, смъквайки дрехата и пантофите си. Тогава видях, че някакъв човек ни догонва тичешком. Опитах се да го спра. Изплъзна ми се. Държеше револвер, насочен към Оноре Сьобрак. Последният тъкмо се бе добрал до дългия зид на някаква казарма и изчезна като по чудо.

Човекът с револвера смаяно спря, нададе яростен вик и сякаш за да си отмъсти на зида, който му бе отнел жертвата, изпразни револвера си в точката, където бе изчезнал Оноре Сьобрак. След това си тръгна тичешком...

Събраха се хора, полицаи дойдоха и ги разпръснаха. Тогава повиках приятеля си. Ала той не ми отвърна.

Опирах зида, той беше още топъл, и забелязах, че от шестте куршума три бяха попаднали на височината на човешко сърце, а останалите бяха одраскали мазилката по-високо, там, където ми се стори, че смътно различавам очертанията на човешко лице.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.